

เป็นอิสระ กลาง ธรรม

รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๓

การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนเทศบาลนครเชียงใหม่ กรณีไม่ดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้ร้องเรียนตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อน โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องเรียนได้ย้ายภูมิลำเนาออกจากทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ไปยังเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ และต่อมาผู้ร้องเรียนได้ย้ายภูมิลำเนาไปยังเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยผู้ร้องเรียนมิได้ลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อสำนักงานเขตจตุจักรและสำนักงานเขตพระนครนับตั้งแต่วันที่ย้ายแต่ไม่เกินเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น ๆ ทำให้ผู้ร้องเรียนไม่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุกับสำนักงานเขตจตุจักรและสำนักงานเขตพระนครตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘ ประกอบกับผู้ร้องเรียนได้ย้ายภูมิลำเนาออกจากเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ จึงมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเทศบาลนครเชียงใหม่จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (เดือนกันยายน ๒๕๕๘) และไม่สามารถรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเทศบาลนครเชียงใหม่หลังจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ เนื่องจากผู้ร้องเรียนไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่แล้ว สิทธิในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจึงได้สิ้นสุดลงตามข้อ ๑๔ (๒) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และกรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ นั้น เนื่องจากผู้ร้องเรียนได้ย้ายภูมิลำเนาไปยังเขตพระนคร เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่ผู้ร้องเรียนมิได้ลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อสำนักงานเขตพระนครตั้งแต่วันที่ย้ายแต่ไม่เกินเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น ๆ ผู้ร้องเรียนจึงไม่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุกับสำนักงานเขตพระนครตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา กรมบัญชีกลางได้ทำหน้าที่จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิผ่านระบบบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ตามโครงการบูรณาการฐานข้อมูล

สวัสดิการสังคม (e-Social Welfare) แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งการดำเนินการโอนเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยกรมบัญชีกลางจะมีการตรวจสอบข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่และสถานะการอยู่อาศัยในภูมิลำเนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ซึ่งกรณีของผู้ร้องเรียน ผลการตรวจสอบของกรมการปกครองขึ้นสถานะย้ายภูมิลำเนา/ข้อมูลพื้นที่ไม่ตรงกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จึงส่งผลให้กรมบัญชีกลางไม่สามารถโอนเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้ร้องเรียนได้ แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องเรียนได้ลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อสำนักงานเขตพระนคร ผู้ร้องเรียนจึงมีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากสำนักงานเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีข้อเสนอแนะไปยังเทศบาลนครเชียงใหม่ สำนักงานเขตจตุจักร และสำนักงานเขตพระนคร ให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๗๒๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่องขอความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์กรณีการย้ายภูมิลำเนาของผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปอย่างเคร่งครัด โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่มีผู้สูงอายุที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แจ้งย้ายออกและย้ายเข้า ประชาสัมพันธ์เป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษรต่อผู้ย้ายที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ลงทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ย้ายเข้า ตั้งแต่วันที่ย้ายแต่ไม่เกินเดือนพฤศจิกายนของปีนั้น โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งเดิมยังคงจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุถึงเดือนกันยายนของปีงบประมาณที่ย้ายภูมิลำเนาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่จะดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อเนื่องในเดือนตุลาคมปีงบประมาณถัดไป